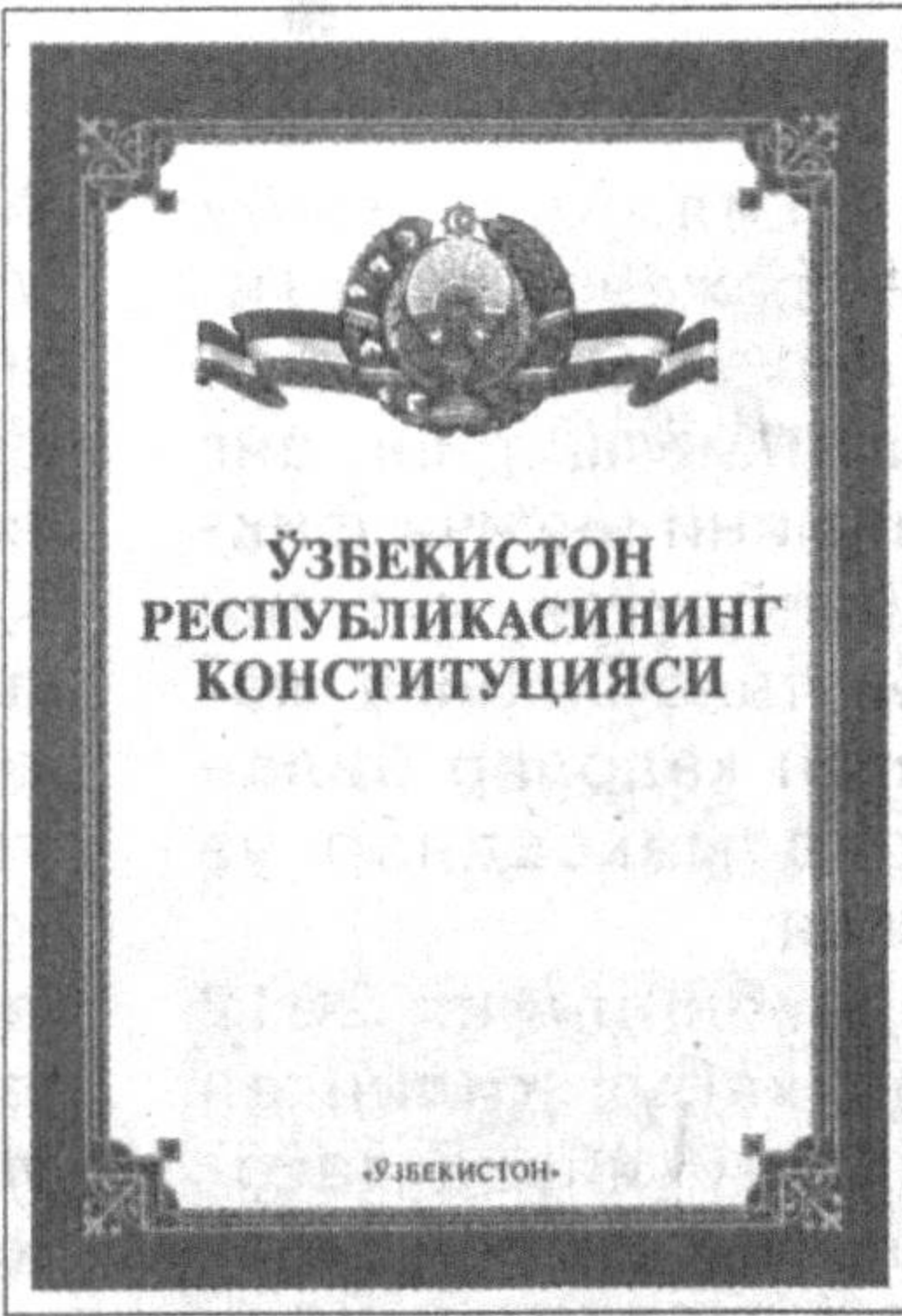

Мамлакатимиз ҳаётида юз кўрсатаётган юксак ўзгаришларнинг барчаси ягона мақсад — ҳар томонлама ривожланган демократик ҳуқуқий давлат ва эркин фуқаролик жамиятини барпо этишга, тараққиётнинг "Ўзбек модели" ҳуқуқий пойдеворининг изчиллиги ва барқарорлигини мустаҳкамлашга қаратилганлиги билан алоҳида диққатга сазовордир.

БУЮК МАҚСАДЛАРИМИЗНИНГ МУСТАҲКАМ ПОЙДЕВОРИ

Бу эса, бир томондан, Асосий қонуимиз бугунги ва эртанги тараққиёт йўлимизнинг бош ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилаётганлигини кўрсатса,

бошқа томондан, Конституция-мизнинг яшовчанлиги, тараққиёт билан узвий ҳамжиҳатлиги, халқаро ҳуқуқнинг умум-эътироф этилган тамойилла-

ри ва нормалари билан ҳам-ҳанглиги, унинг халқчил қомус эканлигидан далолат беради.

Шу нуқтаи назардан қараганда, ўтган давр мобайнида миллий давлатчилик тарихимиз ва жаҳон конституцияшунослик назарияси ва амалиётининг илгор демократик сиёсий-ҳуқуқий ғоялари ва тажрибаси билан йўғрилган ўзимизга хос "Ўзбек конституцияшунослик мактаби"ни яратдик десак, асло му-болага бўлмайди.

Давлатимиз раҳбари томонидан тақдим этилган мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси асосида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларига, таъбир жоиз

бўлса, мустақил тараққиёт йўлимизда ўзига хос муҳим саҳифа очган ўзгариш ва қўшимчаларнинг киритилган-лиги Асосий қонуимизнинг замон талаблари ва тараққи-ёти билан ҳамҳанглигини, унинг чинакам халқчиллигини яна бир бор намоён этди.

Шуни айтиш керакки, Асосий қонуимизда оила институтига алоҳида эътибор берилган. Унинг 63-моддасида "Оила жамиятнинг асосий бўғинидир ҳамда жамият ва давлат муҳофазасида бўлиш ҳуқуқига эга" экани мустаҳкамланган. Бу юртимизда соғлом оилаларни шакллантириш борасида кенг қўламли ислохотлар амалга оширилишига кенг йўл очди.

Зотан, бугунги кунда мам-

лакатимизда амалга ошири-лаётган барча соҳадаги эзгу ислохотларнинг туб мазмун-моҳияти ва мақсади, аввал-лабор, юртимизнинг кела-жаги бўлган оилаларнинг ҳар томонлама баркамол ва маъ-нан юксак бўлишига эришиш-га қаратилгандир.

Жамиятимизда фуқаролар-нинг оилавий муносабатлар-ни шакллантиришга бўлган жавобгарлик ҳиссини оши-риш ва пировардида эрта тур-муш қуришнинг олдини олиш бўйича Маъмурий жавобгар-лик тўғрисидаги кодексга, Жиноят кодексига, Фуқаролик процессуал кодексига ҳамда Оила кодексига бир қатор ўзгариш ва қўшимчалар ки-ритилди.

(Давоми тўртинчи бетда)

18-noyabr — O'zbekiston Respublikasi Davlat bayrog'i qabul qilingan kun

Байроғимиз — фахримиз, ғуруримиз!

Давлат рамзлари ҳамиша муқаддас ва улуғ саналади. Чунки у халқнинг ўтмиши, бугуни ва келажагини ўзида мужассам этган Ватаннинг ёрқин тимсолидир.

Ўзбекистонимиз истик-лолга эришгач, энг аввало, давлатимиз рамзлари тас-диқланди. 1991 йил 18 но-ябрь халқимиз ёдида ўчмас ва кутлуг сана бўлиб қолди. Шу куни Президентимиз Ислоҳ Каримов "Ўзбеки-стон Республикасининг Давлат байроғи тўғриси-да"ги қонунга имзо чеқди. Ўтган давр мобайнида ҳур диёримизнинг муқаддас байроғи жаҳон узра мағрур хилпираб турибди. Яқинда байроғимиз қабул қилин-ганлигининг 22 йиллигини қарши оламиз. Ушбу сана олдиан Олий Мажлис

Қонунчилик палатасининг Мудофаа ва хавфсизлик ма-салалари қўмитаси раиси Қодир Жўраев давлатимиз байроғи мазмун-моҳияти, ижтимоий-сиёсий фалсафа-си ҳақида қуйидагиларни гапириб берди.

— Президентимиз Ислоҳ Каримов "Миллий тимсол-лар ва рамзларнинг ҳар бири миллий ғуруримизни юксалтиришга хизмат қилади. Уларнинг ҳар бири катта бир дарслик. Кучли тарбия воситаси-дир", дея таъкидлаган эди-лар.

(Давоми учинчи бетда)

Qonun ijodkorligi

Экология қонунчилиги

бу борада ҳуқуқий асослар такомиллаштирилмоқда

Мамлакатимизда агроф-муҳит муҳофазаси, табиий ресурслардан оқилона фойдаланишга доимий эътибор қаратиб келинмоқда. Экологик хавфсизликни таъминлаш борасида йигирмадан ортиқ қонун, юзлаб қонуности ҳуқуқий-норматив ҳужжатлар қабул қилингани ҳам шу мақсадга хизмат қилмоқда.

(Давоми учинчи бетда)

Islahot va samara

Жамоатчилик назорати

уни амалга оширишнинг самарали ҳуқуқий механизми

Мамлакатимизда истиклолнинг ўтган даврида фуқаролик институтларини ривожлантириш ва унинг жамият тараққиётида фаол иштирок этиши учун зарур ҳуқуқий асосларни яратиш борасида салмоқли ишлар амалга оширилди.

Зеро, давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, фуқаролик институтлари, нодавлат но-ти-жорат ташкилотлари ҳозирги кунда демократик кадриятлар, инсон ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатлари-ни ҳимоя қилишнинг муҳим омилига айланмоқда, фуқаро-

ларнинг ўз салоҳиятларини рўёбга чиқариши, уларнинг ижтимоий, социал-иқтисодий фаоллиги ва ҳуқуқий мадани-ятини ошириш учун шароит яратмоқда, жамиятда манфа-атлар мувозанатини таъмин-лашга қўмақлашмоқда.

(Давоми иккинчи бетда)

Жиноят ва фуқаролик ишлари жараёнида тортишув: Ўзбекистон тажрибаси ва халқаро амалиёт

Тошкент вилоятининг Бўстонлиқ туманида "Жиноят ва фуқаролик ишлари жараёнида тортишув: Ўзбекистон тажрибаси ва халқаро амалиёт" мавзусида амалий семинар бўлиб ўтди.

Семинар Ўзбекистон Республикаси Олий суди ҳузуридаги Суд қонунчилигини демократлаштириш ва либераллаштириш ҳамда суд тизими мустақиллигини таъмин-лаш бўйича тадқиқот маркази то-монидан "Минтақавий мулоқот" хал-қаро нодавлат ташкилоти (Слове-ния) билан ҳамкорликда ташкил этилди. Унда мамлакатимиз Олий суди, Бош прокуратураси, Ички

ишлар вазириликнинг масъул ходимлари, жиноят ва фуқаролик иш-лари бўйича вилоят судлари судьялари, адвокатлар, ҳуқуқшунос олимлар, шуниқдек, АҚШ судьялар корпуси ва адвокатураси вакиллари, словениялик экспертлар ишти-рок этди.

Истиқлол йилларида Ўзбекистон-да суд ҳокимиятини босқичма-бос-қич мустаҳкамлаш, судлар муста-

қиллигини таъминлашга доир таш-килий-ҳуқуқий комплекс чора-тад-бирлар амалга оширилгани таъ-кидланди. Судлар ихтисослашти-рилиб, "Судлар тўғрисида"ги қонун янги тахрирда қабул қилин-ди, жиноят-процессуал, фуқаролик-процессуал қонунчилигига тегишли ўзгариш ва қўшимчалар киритил-ди, ҳокимиятлар бўлинишига оид конституциявий принципни амал-

га ошириш мақсадида суд тизими ижро этувчи ҳокимият органлари назорати ва таъсиридан чиқарил-ди. 2008 йилнинг 1 январидан мам-лакатимизда ўлим жазосининг бе-кор қилиниши ва қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқининг судлар-га ўтказилиши суд-ҳуқуқ соҳасини ислоҳ қилишдаги улкан ўзгариш бўлди.

(Давоми иккинчи бетда)

Fuqarolik qonunchiligi

Маънавий зарар у қандай тартибда ундирилади?

Мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлаш ҳамда ҳимоя қилиш давлатимиз қурилиши, шунингдек, ички ва ташқи сиёсатимизнинг энг асосий йўналиши этиб белгиланган.

Асосий қонуимизда Ўзбекистон Республикаси-да демократия умуминсон-ний принципларга асосла-нади, уларга кўра инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги,

шаъни, қадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият ҳисоблани-ши алоҳида қайд этилган.

(Давоми учинчи бетда)

Мамлакатимиз суд-ҳуқуқ тизимида амалга оширилган ислохотлар натижасида фуқароларнинг суд орқали ҳимояланиш кафолатлари жиддий тарзда кучайтирилади. Бунда ушбу кафолатдан фойдаланиш имкониятларини янада кенгайтиришни таъминлаш бўйича зарур чора-тадбирлар амалга оширилаётгани муҳим аҳамият касб этмоқда.

Бу жараёнда кассация инстанцияси ислоҳ қили-ниб, суд ишларини кўришнинг апелляция тартиби жорий этилгани

Qonun ko'magi

Суд орқали ҳимоя қилиш кафолатлари

ҳам муҳим янгилик бўлди. Апелляция институтининг жорий этилиши юқори босқич судлари томони-дан суд қарорлари, шико-ят ва протест важдларини ҳар томонлама текшириш, қўшимча далил, ҳужжат

ва ҳолатларга баҳо бериш имкониятларини яратиб, фуқароларнинг ҳуқуқла-рини ҳимоя қилиш кафо-латлари янада кучайти-рилди.

(Давоми иккинчи бетда)

